

Maatschappij- en Gedragwetenschappen

maart 2015

INTERVIEW kennisbenutting in de maatschappij- en gedragwetenschappen

Kauwgomfabrikant zeer geïnteresseerd in onderzoek naar kauwen, aandacht en verzadiging

Esther Aarts doet bij het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour van de Radboud Universiteit onderzoek naar de controle op ons eetgedrag. Met name de relatie tussen verzadiging en aandacht is haar specialiteit. Zij kreeg in 2012 Veni-financiering voor onderzoek naar 'mindful' eten. Binnen het programma Food, Cognition and Behaviour werkt Esther Aarts samen met de groep van hoogleraar Kees de Graaf (WUR) aan de relatie tussen kauwen, aandacht en verzadiging. Daarvoor zijn interessante bedrijfspartners aangetrokken.

Veel voedsel bevat flinke hoeveelheden zout, suiker of vet, in verschillende combinaties. Te veel hiervan eten levert ongezonde dikte op. Waarom beginnen mensen te eten en waarom stoppen ze niet op tijd? Waarom licht het beloningsgebied in de hersenen van dikke mensen zo sterk op tijdens het zien van eten? Hoe komt het dat de afmeting van de gebruikte vork mede bepalend is voor de hoeveelheid voedsel die iemand tot zich neemt? Enkele van de vragen die Aarts bezighouden.

Esther Aarts: "In mijn Veni-onderzoek richt ik me vooral op aandacht bij het eten en verzadigingssignalen. Dat doe ik in nauwe samenwerking met het Radboud Universitair Medisch Centrum voor Mindfulness. Daaruit is een 8-weekse 'mindful eten' training voortgekomen. Met de Veni-financiering heb ik een psycholoog ingehuurd, met wie het trainingsmateriaal is ontwikkeld. De training bevindt zich nu in de conceptfase: levert hij goed resultaat op, dan kan hij breed verspreid worden."

Welke partners heb je nog meer gevonden?

"In het project van Food, Cognition and Behaviour onderzoeken we aspecten van verzadiging, kauwen, aandacht en beloning bij het eten. Tijdens onze pitch bij de matchmakings-bijeenkomst voor het programma legde de business developer van de Radboud Universiteit Thea van Kemenade (voorheen WUR) contact met vertegenwoordigers van een multi-nationale kauwgomfabrikant, eigendom van een Amerikaanse fabrikant van snoeprepen. Ze waren zeer geïnteresseerd in ons onderzoek. In een van onze experimenten laten we deelnemers tijdens een fMRI-scan lekkere drankjes drinken en gaan we hen afleiden: we hopen zo processen in het brein bloot te leggen die bij overeten horen.

Een andere partner van het project van Food, Cognition and Behaviour is het Canadese bedrijf MetricWire, dat interactieve vragenlijsten produceert voor de smartphone: je vraagt aan proefpersonen wát ze eten, wanneer, waar enz. Eet je voor de tv? Aan tafel of bord op schoot? Met een grote of een kleine vork? Deze applicatie nemen wij over in ons onderzoek, zodat we voor een enorm aantal respondenten simpel een laboratoriumsituatie kunnen nabootsen.

Binnen een Europees project had ik al samengewerkt met voedselgigant Heinz. Heinz heeft een immens netwerk omtrent sensorische aspecten van voeding. Denk aan geur, smaak, aanblik. Bij ons verkrijgen zij kennis rond cognitie: wat gebeurt er in het menselijk brein bij het zien, ruiken, proeven van voedsel? Heinz benaderde zelf het Donders Institute, omdat we een goede naam hebben op het gebied van hersenonderzoek.”

Hoe verliep de samenwerking?

“Stimulerend is dat je van elkaar leert. Het bedrijf kan nooit toegang hebben tot zoveel kennis als wij bezitten, zelfs al is het wetenschap die lang en breed bekend is. Wij op onze beurt leren hoe kennis van toepassing kan zijn in de maatschappij. Ervaring in het verleden leerde dat samenwerking opzetten met bedrijven vaak afketste op de lange termijn waarin wetenschappers werken. Bedrijven willen nu eenmaal snel resultaat. Wij stelden in dit project deliverables per jaar vast. En resultaten trachten we ook tussentijds op te leveren. Dat vergemakkelijkt de samenwerking. In ons projectvoorstel is een fundamenteel onderzoekselement geschreven naar kauwen en beloning dat pas na vier jaar resultaat zal opleveren. Toch vond de kauwgomfabrikant het de moeite van het wachten waard.”

Meer informatie

Kennisbenutting is vanaf 2013 als verplicht onderdeel in alle NWO-financieringsinstrumenten opgenomen. Als u meer wilt weten over kennisbenutting bij een van de financieringsinstrumenten van NWO Maatschappij- en Gedragwetenschappen, dan kunt u een bericht sturen naar de contactpersoon genoemd in de Call for Proposals waarvoor u een onderzoeksvoorstel wilt indienen.

Zie ook: www.nwo.nl/magw/kennisbenutting

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
Maatschappij- en Gedragwetenschappen

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is met een budget van 650 miljoen euro per jaar een van de grootste wetenschapsfinanciers in Nederland. NWO stimuleert kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap door het beste onderzoek te selecteren en te financieren. NWO beheert onderzoeksinstituten van (inter)nationaal belang, geeft mede richting aan het wetenschappelijk onderzoek in Nederland en brengt wetenschap en maatschappij bij elkaar. Onderzoeksvoorstellen worden beoordeeld en geselecteerd door vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland. Dankzij financiering van NWO kunnen meer dan vijfduizend wetenschappers onderzoek doen.